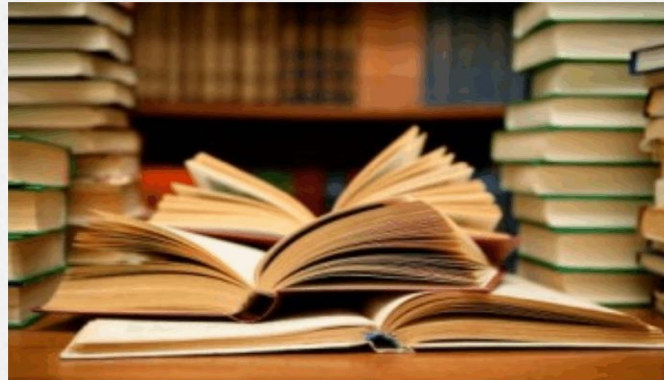

UPOZNAVANJE S POSTUPKOM UTVRĐIVANJA PRIMJERENOG OBLIKA ŠKOLOVANJA

pripremila: Ivana Kujundžić, prof.
logoped - mentor

Cilj predavanja

- ✿ Zakonska regulativa
- ✿ Postupak određivanja primjerenog programa osnovnog obrazovanja za učenike s teškoćama u razvoju
- ✿ Razlike među rješenjima o primjerenom obliku školovanja

Zakoni, pravilnici...

- ✿ Zakon o odgoju i obrazovanju u OŠ i SŠ
(<http://public.mzos.hr/Default.aspx?art=11934>) čl.62.-65.
- ✿ Pravilnik o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama
(http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_03_24_510.html)
- ✿ Smjernice za rad s učenicima s teškoćama(07/2021.)
(<https://mzo.gov.hr/vijesti/smjernice-za-rad-s-ucenicima-s-teskocama/4450>)

- ✱ Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (http://www.azoo.hr/images/stories/dokumenti/propisi/Pravilnici_06.pdf)
- ✱ Pravilnik o postupku utvrđivanju psihofizičkog stanja djeteta, učenika te sastavu stručnih povjerenstava (http://www.azoo.hr/images/razno/Pravilnik_o_postupk_u_utvrdivanja_psihofizickog_stanja_djeteta.pdf)

ŠKOLOVANJE DJECE S POSEBNIM POTREBAMA U RH ODVIJA SE U:

- redovnim osnovnim i srednjim školama
- posebnim odgojno - obrazovnim ustanovama

Primjereni programi odgoja i obrazovanja ostvaruju se u **primjerenim oblicima školovanja** odnosno u:

- o redovitome razrednom odjelu,
- o dijelom u redovitome, a dijelom u posebnome razrednom odjelu,
- o posebnome razrednom odjelu,
- o odgojno-obrazovnoj skupini.

Primjereni programi odgoja i obrazovanja učenika s teškoćama u razvoju su:

- o redoviti program uz individualizirane postupke (čl.5),
- o redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke (čl.6),
- o posebni program uz individualizirane postupke (čl.8),
- o posebni programi za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada uz individualizirane postupke (čl.9).

Tko su djeca s teškoćama u razvoju?

Orijentacijska lista vrsta teškoća:

- Oštećenja vida
- Oštećenja sluha
- Oštećenja jezično-govorne- glasovne komunikacije i specifične teškoće u učenju
- Oštećenja organa i organskih sustava
- Intelektualne teškoće
- Poremećaji u ponašanju i oštećenja mentalnog zdravlja
- Postojanje više vrsta teškoća u psihofizičkom razvoju

Postupak utvrđivanja oblika školovanja:

o **Stručno povjerenstvo škole:**

- o nadležni školski liječnik – specijalist školske medicine
 - o stručni suradnici zaposleni u školi (pedagog, psiholog, stručnjak edukator- rehabilitator, stručni suradnik logoped, stručni suradnik socijalni pedagog)
 - o učitelj razredne nastave
 - o učitelj hrvatskoga jezika
- o provodi utvrđivanje psihofizičkog stanja djeteta i predlaže Stručnom povjerenstvu Ureda utvrđivanje → primjerenog programa osnovnog obrazovanja za učenike s teškoćama u razvoju

PRVI KORACI:

- o Redovito praćenje učenika
- o evidencija u e - dnevniku (ponašanje, aktivnost, suradnja, usvajanje gradiva, metode prilagodbe i sve što ste pokušavali...)
- o ocjene- držati se kriterija!
- o Redovita i česta suradnja s roditeljima (po mogućnosti oba) – NE nakon jednog poziva u školu saopćiti da mislite predložiti program!

- o Suradnja sa stručnom službom – predložiti tretman, obradu, pozvati u razred na praćenje, savjetovati se što i kako dalje...
- o **OBAVEZNO** uključiti učenika u dopunsku nastavu
- o Pokušati neke metode prilagodbe i voditi evidenciju kakve rezultate daju
- o Čuvati sve ispitne i radne materijale koji će poslužiti u donošenju konačne odluke
(svake godine uraditi INICIJALNE PROVJERE)...

DRUGI KORAK

- o Nakon što je **razrednik** sakupio ispunjene formulare od svih učitelja koji rade s učenikom **SAZIVA SJEDNICU RAZREDNOG VIJEĆA**
- o Svaki učitelj ima pravo tražiti sazivanje sjednice zbog prijedloga donošenja/izmjene oblika školovanja
- o Voditi računa o razumnom roku (ne može se učeniku svake godine mijenjati program školovanja)

TREĆI KORAK

- o Na sjednici se kratko prokomentira što i zašto se traži
- o Stručna služba daje svoja mišljenja
- o Obvezno treba voditi zapisnik sjednice o svim zaključcima
- o **Obavijestiti roditelja prije i nakon sjednice da je postupak pokrenut i koje su njegove obveze**
- o Uputiti ga da odvede dijete na pregled školskom liječniku

SURADNJA S RODITELJIMA

- o Veoma važna i uvijek mora biti vođena najboljim interesom djeteta
- o Objasniti roditelju (bilo bi dobro svake godine na 1.roditeljskom sastanku) njegova prava i OBVEZE
- o Voditi se **Protokolom o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece** (dio o obrazovnom zanemarivanju) – kazneni postupak za neprijavlivanje

o **Obrazovno zanemarivanje** djece obuhvaća izostanak pomoći, potpore i poticanja tijekom školovanja. Uključuje također izostanak pomoći pri učenju, nedostatak nužne opreme za školovanje, neprisustvovanje roditeljskim sastancima i sl. (Dubowitz, Pitts i Black, 2004, prema: Bilić, Buljan Flander, Hrpka, 2012).

- o Ukoliko se na pravilan način objasni roditelju što se i zašto traži u najvećem broju slučajeva neće biti problema
- o Bitno ga je suočiti s obvezama i na prikladan način pridobiti za suradnju jer je on taj koji dijete treba odvesti školskom liječniku te aktivno sudjelovati u postupku
- o Pokazati mu konkretno na primjerima što je redovan pristup i usporediti ga s postignućima njegovog djeteta

- o Razumjeti početni strah i otpor roditelja
- o Pokazati susretljivost i razumijevanje
- o Pokušati sve što je u Vašoj moći, ali držeći se Zakona i Pravilnika
- o Roditelj se u konačnici ne mora složiti s prijedlogom Povjerenstva, ali mora potpisati da nije suglasan**
- o Time se u slučaju žalbe može povući pitanje odgovornosti roditelja za ponašanje koje ne ide za dobrobit djeteta

- o Školovanje samo po sebi nije svrha!
- o Što nakon osnovne škole? Za koje zanimanje će se moći osposobiti obzirom na predznanje s kojim ga šaljemo? Koja prava ima dijete, a koja roditelj učenika s teškoćama?
- o Sa svim ovim informacijama sustavno upoznavati roditelje tijekom razgovora i razgovora...
- o CILJ: sretno, zadovoljno i ispunjeno dijete!

NAKON TOGA...

- o Vaš dio posla je odrađen, a dokumentaciju preuzima stručna služba koja upućuje dijete školskom liječniku i ostalim stručnjacima...
- o Nakon prikupljanja dokumentacije, sinteza svih mišljenja piše se u obrascu 4a
- o Razrednik saziva 2.SRV-a na kojoj se usklade svi prijedlozi
- o Po završetku posla Povjerenstvo se sastaje i daje konačan prijedlog s kojim upoznaje roditelja (suglasan/nisam suglasan)

- o Ukoliko u dokumentaciji nema proceduralnih pogrešaka i propusta Povjerenstvo Ureda donosi rješenje kako je predloženo u školi
- o Roditelj ima pravo na žalbu u zakonskom roku od 15 dana nakon što zaprimi rješenje na kućnu adresu
- o U pravilu se nakon isteka tog roka počinje provoditi program (u dogovoru s roditeljima počinjemo odmah ako se slaže s prijedlogom)

USPOREDBA PROGRAMA

Redoviti program uz individualizirane postupke (članak 5.)

- Mogu savladati redoviti program bez sadržajnog ograničavanja
- Zbog specifičnosti u funkcioniranju su im potrebni individualizirani postupci u radu
- Individualizirani postupci s obzirom na:
samostalnost, vrijeme rada, metode rada, provjeravanje vještina, znanja i sposobnosti učenika, praćenje i vrednovanje postignuća učenika, aktivnost, tehnološka, didaktička i rehabilitacijska sredstva za rad
- Pisani dokument

Članak 5. stavak 3.

- o Individualizirani postupci mogu *biti iz jednog, više ili svih predmeta, a izrađuju ga kao **pisani dokument** učitelji/nastavnici za svaki pojedini nastavni predmet u suradnji sa stručnim suradnicima škole te su ga dužni dati na uvid roditelju/skrbniku učenika tijekom prve polovice polugodišta*
- o *SAVJET: samo na uvid uz potpis do sredine listopada*

Redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke (članak 6.)

- Učenici koji s obzirom na vrstu teškoće ne mogu savladati gradivo bez sadržajnog ograničavanja te im je zbog specifičnosti u funkcioniranju potreban individualan pristup u radu i sadržajna prilagodba
- Prilagodba nastavnih sadržaja redovitog programa sukladno sposobnostima i sklonostima učenika (sadržajna i metodička)
- Smanjivanje opsega nastavnog sadržaja **do najniže razine usvojenosti obrazovnih postignuća za razred u koji je učenik uključen**, a iznad razine posebnog programa
- Pisani dokument

- o Prilagođeni program primjeren je osnovnim karakteristikama teškoće kod djeteta
- o Smanjivanje intenziteta i ekstenziteta pri izboru nastavnih sadržaja obogaćenih specifičnim metodama, sredstvima i pomagalicama

Što to zapravo znači?

Redoviti program uz
individualizirane postupke
Čl.5

Prilagođavanje:

- o Nastavnih postupaka
- o Metoda rada
- o Oblika rada
- o Sredstava rada

Redoviti program uz
prilagodbu sadržaja i
individualizirane postupke
čl.6

Prilagođavanje:

- o **Sadržaja**
- o Nastavnih postupaka
- o Metoda rada
- o Oblika rada
- o Sredstava rada

INDIVIDUALIZIRANI KURIKULUM

Posebni program uz individualizirane postupke (članak 8.)

- o Posebno strukturirani sadržaj nastavnih planova i programa izrađen prema mogućnostima i sposobnostima učenika
- o Određuje se učenicima koji s obzirom na njihovo funkcioniranje uvjetovano teškoćama ne mogu savladavati redoviti program uz individualizaciju ili prilagodbu sadržaja
- o Izvodi se u posebnim razrednim odjelima (edukacijski rehabilitator), a vjeronauk, likovni, glazbeni, tjelesni, tehnički u redovitom razrednom odjelu

Iznimka (čl.8.st.7.)

- o Iznimno, posebni program uz individualizirane postupke **može se izvoditi i u redovitome razrednom odjelu škole** ako na području jedinice lokalne samouprave nije ustrojen posebni razredni odjel, a **provodi ga učitelj/nastavnik** uz savjetodavnu potporu stručnih suradnika škole i/ili stručnoga tima iz članka 21. ovog pravilnika.

Profesionalno usmjeravanje i potpora

Čl. 19.

- o Profesionalno usmjeravanje učenika s teškoćama u razvoju **obvezni je dio pripreme za upis učenika u srednju školu** koji se na temelju iskazanih sposobnosti, mogućnosti i interesa učenika provodi tijekom završnog razreda osnovne škole ili prema potrebi tijekom srednjoškolskoga odgoja i obrazovanja

Uspješnost učitelja
se ne mjeri
po uspjehu
sposobne djece,
nego po rezultatima
onih s teškoćama.

Neznalica sa stilom